

Toeristische gids Kempen

De Merodelei 220
2300 Turnhout
Tel : +32 14 49 07 08
Mailto: info@edukempen.be

Schooljaar 2025-2026

1	INHOUDSTAFEL	
<u>1</u>	<u>INHOUDSTAFEL</u>	<u>1</u>
<u>2</u>	<u>VOORWOORD</u>	<u>2</u>
<u>3</u>	<u>OVER DE OPLEIDING ZELF</u>	<u>3</u>
3.1	WAAROM KIEZEN VOOR DEZE OPLEIDING?	3
3.2	TOELATINGSVOORWAARDEN	3
3.3	ORGANISATIE	3
3.4	STUDIEVERKORTING DOOR VRIJSTELLINGEN	4
3.5	EVALUATIE	5
3.6	KOSTPRIJS	5
3.7	LESSENPAKKET	6
<u>4</u>	<u>VORMINGSTRAJECT TOERISTISCHE GIDS</u>	<u>7</u>
4.1	LEERTRAJECT	7
4.2	LEERINHOUDEN	7
<u>5</u>	<u>ROOSTER</u>	<u>10</u>
<u>6</u>	<u>AFSPRAKEN</u>	<u>11</u>
6.1	AANWEZIGHEDEN	11
6.2	EVALUATIES	11
6.3	ALGEMEEN	12
<u>7</u>	<u>STAP VOOR STAP</u>	<u>13</u>
9.1	INFOMOMENTEN	13
9.2	ALGEMENE INFORMATIEBROCHURE	13
9.3	INSCHRIJVING EN BETALING	13
9.4	TOELATINGSPROEF EN INTAKE	13

Beste cursist(e)

De culturele en toeristische sector in de Antwerpse Kempen is volop in beweging. Het werkveld zoekt opgeleide gidsen met een specifieke vorming die zich vrijwillig of semi-professioneel willen inzetten in verschillende culturele of toeristische organisaties in hun gemeente of regio. Het CVO EduKempen komt hieraan tegemoet met de modulaire opleiding van Toeristische Gids.

In het schooljaar 2025-2026 organiseert het cvo in samenwerking met de gidsenvereniging de opleiding Toeristische gids met specialisatie '**Kempen**'. In de specialisatiemodules komen de lokale socio-economische geschiedenis en cultuur van de Kempen uitgebreid aan bod. Tevens wordt er kennis gemaakt met de groene zones en de toeristische troeven van de regio.

Wij willen méér voor je zijn dan alleen maar lesgevers. Je zal vlug merken dat wij een eigen manier van werken hebben, die verschilt van de manier van werken in het gewoon onderwijs.

Binnen het studiegebied Toerisme heb je in het CVO EduKempen de mogelijkheid de volgende opleiding in een éénjarig traject te volgen:

Toeristische gids met bestemming 'Kempen'

Deze opleiding is ingedeeld in modules. Afhankelijk van wat je al kan en hebt behaald, kan je voor bepaalde modules vrijstellingen verkrijgen.

Je ontvangt een deelattest per behaalde module. Na het behalen van alle deelattesten, ontvang je het certificaat van de gids. Dit diploma is erkend door de Vlaamse Gemeenschap en geeft je de toegang tot de vormings- en nascholingsinitiatieven van Toerisme Vlaanderen. Meer informatie over deze samenwerking vind je terug op de website van Toerisme Vlaanderen.

Geïnteresseerd? Lees dan rustig verder. Aarzel niet om contact op te nemen of langs te komen voor meer informatie.

Vriendelijke groeten

Peggy Van de Water
Contactpersoon opleiding Gids/Reisleider
Peggy.vandewater@edukempen.be

3.1. Waarom kiezen voor deze opleiding?

In samenwerking met de lokale gidsenverenigingen leidt deze opleiding tot het certificaat “Gids” met bestemming ‘**Kempen**’. Deze samenwerking vergroot je kansen op de markt van het lokaal toerisme.

Ook los van de diplomering hebben de modules van toeristische gids een grote meerwaarde omwille van de vaardigheden die je ermee verwerft zoals algemene geschiedenis, cultuurbeschouwing, landschapslezen, rondleiden in de praktijk,

Het traject bestaat uit 5 basismodules en 3 specialisatiemodules.

Tot de specialisatie modules voor gidsen behoren de modules specifieke gidstechnieken, bestemmingen gidsen, en project bestemmingen gidsen.

3.2. Toelatingsvoorwaarden

Je moet 16 jaar zijn op het moment van je inschrijving. Houders van gidsen- of reisleiderskaarten uit de “oude” lineaire opleidingen of cursisten die de 5 basismodules uit de “nieuwe” modulaire opleiding succesvol hebben afgesloten, kunnen onmiddellijk in de specialisatiemodules instappen.

3.3. Organisatie

Het schooljaar start op maandag 1 september 2025 en eindigt op dinsdag 30 juni 2026.

Je kan het certificaat gids behalen in één schooljaar. Als je voor bepaalde modules recht hebt op een vrijstelling, kan je de opleidingsduur eventueel verkorten of de opleiding verlichten.

Sommige modules worden in gecombineerd onderwijs gegeven. Dit houdt in dat je thuis of in een open leercentrum zelfstandig een deel van de leerstof verwerkt in de vorm van taken en opdrachten. Het aandeel afstandsonderwijs varieert van 33% tot 70%.

De lessen gaan door op 2 avonden en zaterdagvoormiddag. In het tweede semester van 2025-2026 zullen er ook uitbreidingsmodules aangeboden worden voor het certificaat van reisleader Europa.

Het juiste begin- en einduur van de modules wordt meegedeeld tijdens de eerste les.

3.4. Studieverkorting door vrijstellingen

De directeur kan vrijstellingen van opleidingsonderdelen verlenen. Deze vrijstellingen betreffen de lessen en de bijhorende evaluatieactiviteiten. Heb je recht op zo'n vrijstelling, wordt het inschrijvingsgeld terugbetaald voor de desbetreffende module.

3.4.1 Algemeen kader

Afhankelijk van je vooropleiding(en) kan je de studie minder zwaar maken of de duur ervan inkorten.

Dit kan d.m.v. vrijstelling op basis van elders verworven studiebewijzen van gevolgde opleidingen (Elders Verworven Kwalificaties);

De eindbeslissing hierover ligt altijd in handen van de directeur.

3.4.2 Vrijstelling op basis van EVK

Vrijstelling op basis van getuigschriften

Voor vrijstelling op basis van elders verworven studiebewijzen van gevolgde opleidingen (EVK's), moet je zelf de nodige documenten voorleggen. Dit zijn diploma's of certificaten die je al hebt behaald, bijvoorbeeld in een ander CVO.

De opleidingscommissie gaat na of de behaalde vakken voldoen voor een vrijstelling a.d.h.v. een overzichtsmatrix opgesteld door de leerplancommissie toeristische gids.

3.4.3 Motivatie

Je motivatie bevat:

Ofwel een getuigschrift, certificaat of diploma van het gevolgde vak/module waarvan je vindt dat dit een vrijstelling kan geven voor een bepaalde module in deze opleiding.

Ofwel een duidelijke omschrijving van de reden waarom je denkt de competenties te hebben om een vrijstelling te krijgen voor dit vak, zonder dat je een officieel document hiervoor hebt. (vb. via je beroep, vrijwilligerswerk, ...).

De aanvraag voor de modules toeristische gids op een toeristische bestemming, laatste rubriek van deze brochure, dien je ten laatste op maandag 1 september 2025 in bij de contactpersoon van de opleiding via info@edukempen.be.

De contactpersoon van de opleiding legt je dossier voor aan de lesgever(s) van de betrokken module(s) en de directeur. De aanvraag wordt geëvalueerd en er wordt beslist of een vrijstelling wordt toegekend en/of je aan bepaalde proeven mag deelnemen.

Stelt het centrum vast dat er een vrijstelling wordt aangevraagd aan de hand van vervalste studiebewijzen, dan kan het juridische stappen ondernemen.

(versie 2025-05-24)

Pas wanneer je slaagt voor een vrijstellingsproef en/of de directeur het formulier “aanvraag tot vrijstelling” heeft ondertekend, is de vrijstelling definitief. Op aanvraag kan je een afschrift van het ondertekende vrijstellingsattest bekomen. Als je op deze manier wordt vrijgesteld voor een bepaalde module, moet je hiervoor geen bijkomend werk maken en ook geen proef afleggen.

3.5. Evaluatie

Tijdens de eerste les van elke module deelt de lesgever mee wat er van je wordt verwacht en hoe de evaluatie zal gebeuren.

Per module wordt je resultaat bepaald door verschillende factoren:

- informele permanente evaluatie tijdens de lessen;
- taken en opdrachten, afhankelijk van de module;
- tussentijdse evaluaties + een eindevaluatie tijdens de laatste les van de module);
- attitudes indien ze leerplandoelen zijn van de module.

De data waarop de evaluaties plaatsvinden, worden tijdig aangekondigd door de lesgevers bij aanvang van de lessen.

De verdeling tussen de gespreide evaluatie en het examen wordt bij aanvang van de lessenreeks door de leerkracht medegedeeld. Voor sommige modules wordt er enkel permanent geëvalueerd.

3.6. Kostprijs

De totale kostprijs bestaat uit:

- het inschrijvingsgeld;

Modules 40 Lt: “Bronnengebruik landschapslezen”, “Markt en klant”, en “Specifieke gidstechnieken” : **90 euro/module**

Modules 60 Lt: “Bronnengebruik cultureel”, “Bronnengebruik historisch” : **135 euro/module**

Modules 80 Lt: “Rondleiden in de praktijk” : **180 euro/module**

Modules 100 Lt: “Bestemmingen Gidsen” en “Project bestemmingen gidsen” : **225 euro/module**

- Het lesmateriaal

De bovenstaande kosten betaal je bij de inschrijving. Betalen kan contant of via Bancontact.

(versie 2025-05-24)

3.7. Lessenpakket

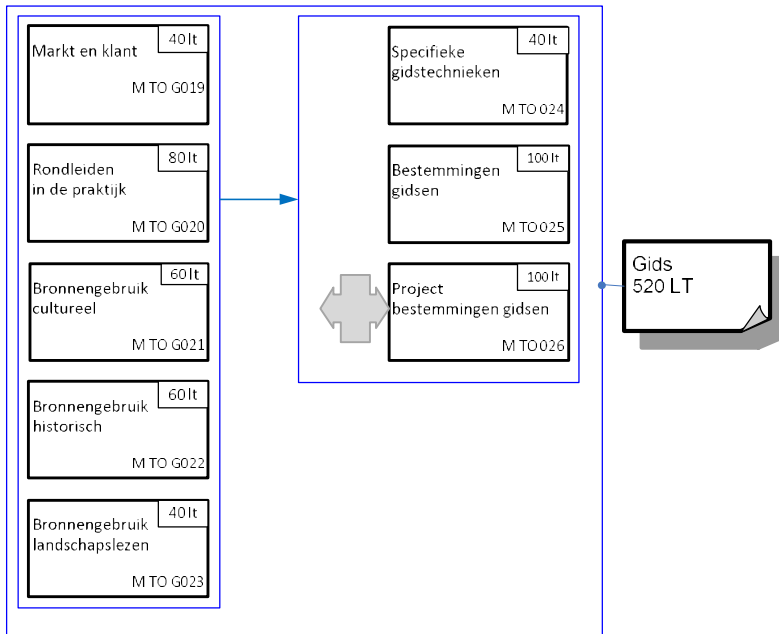
De opleiding is ingedeeld in 5 basismodules en 3 specialisatiemodules. Ze worden volledig aangeboden over een tijdspanne van één semester. Toch kan je kiezen welke modules je per semester of schooljaar wenst te volgen. Zo bepaal je zelf de duur van de opleiding.

Voor de verdeling in modules, zie structuurschema's / leertrajecten op de volgende bladzijden. Afhankelijk van de modules waarvoor je slaagt, kan je de volgende attesten behalen:

- Slaag je voor een module, kan je een deelcertificaat aanvragen.
- Alle deelcertificaten samen van de modules uit het structuurschema, geven je het certificaat "Gids".

4.1. Leertraject

4.2. Leerinhouden

4.2.1 Markt en klant

Tijdens deze module leer je:

- Psychologie en groepsdynamica
- Taalattitude
- Communicatietechnieken
- Methodologie en systematiek van de gids
- Toerisme en gidsen
 - Oorsprong van het toerisme
 - Structuur van de toeristische en culturele sector
 - Trends in de toeristische en culturele sector
 - Statuten van de gids

4.2.2 Bronnengebruik historisch

Tijdens deze module leer je:

- Kennis over algemene geschiedenis
- Kennis over politieke ontwikkelingen
- Begripsomschrijving en referentiekader
- Situering van onderwerpen op basis van tijdslijn
- Bespreking van actuele maatschappelijke thema's

(versie 2025-05-24)

4.2.3 Bronnengebruik cultuur

Tijdens deze module leer je:

- Begripsomschrijving en referentiekader
- Historische ontwikkeling van kunst en cultuur
- Geschiedenis van de architectuur
- Geschiedenis van beeldhouwkunst en schilderkunst
- Geschiedenis van de toegepaste kunst
- Actuele kijk op kunst- en cultuurbeleid
- Kennismaking met de rijkdom van disciplines als o.a. archeologie, heraldiek en volkskunde
- Bespreken van maatschappelijke thema's

4.2.4 Bronnengebruik landschapslezen

Tijdens deze module leer je:

- Geologie en bodemkunde
- Fauna en flora
- Bespreken van maatschappelijke thema's
- Geografie
 - Menselijke en sociale geografie
 - Fysische en economische geografie
 - Regionale en stadsgeografie

4.2.5 Rondleiden in de praktijk

Tijdens deze module leer je:

- Groepscommunicatie
- Methodiek van verhalen vertellen
- Korte theoretische analyse van het communicatieproces
- Vertelstructuur en interactie
- Omgaan met groepsprocessen
- Definieren van en afstemmen op een doelgroep
- Interactie
- Structuur en inhoud van een mededeling
- Zelfevaluatie
- Presentatie (taal/register/stem/niet-verbale communicatie)
- Principes van duurzaam toerisme
- Voorbereiding, uitvoering en administratieve afhandeling van een opdracht

4.2.6 Specifieke gidstechnieken

Tijdens deze module leer je:

twee kernvaardigheden van de gids: enerzijds vertel- en verhaaltechnieken in een breed perspectief en anderzijds contact met de groep en interculturele communicatie. Deze vaardigheden kwamen in beperkte mate aan bod in de module 'rondleiden in de praktijk' en

worden in deze module verder uitgediept met voorbeelden. Ze zijn onontbeerlijk om een goede gids te zijn.

4.2.7 Bestemmingen gidsen **Stadsregio Turnhout**

Tijdens deze module leer je:

In de module 'bestemming gids' zal de keuze voor de bestemming Stadsregio Turnhout duidelijk naar voor komen. In deze bestemmingsmodule wordt er vertrokken van een brede context, om pas daarna eventueel specifiek in te zoomen op kleinere entiteiten (subregio's en thema's).

4.2.8 Project bestemmingen gidsen **Stadsregio Turnhout**

Tijdens deze module leer je:

In de module 'project bestemming gids' woont de cursist een aantal gidsbeurten van professionele gidsen van de Stadsregio Turnhout bij en gidst hij zelf een aantal keer. Als afsluiting past de cursist in een concreet thematisch project toe wat hij in de loop van de doorlopen modules geleerd heeft.

Eerste semester**A Markt en klant (1ste)**

Periode 11/11/25 tot 25/01/26

Wo 18u00– 21u50

Evaluatiedag Wo 21/01/26

Docent : J. Vervloesem

B Bronnengebruik historisch (1ste)

Periode 02/09/25 tot 09/11/25

Di 18u00 – 21u50

Evaluatiedag Wo 05/11/25

Docent : J. Bal

C Bronnengebruik cultuur (1ste)

Periode 11/11/25 tot 25/01/26

Di 18u00 – 21u50

Evaluatiedag Di 20/01/26

Docent : J. Bal

D Bronnengebruik landschapslezen (1ste)

Periode 03/09/25 tot 09/11/26

Wo 18u00 – 21u50

Evaluatiedag Wo 05/11/25

Docent : x. xxx

E Rondleiden in de praktijk (1ste)

Periode 06/09/25 tot 25/01/26

Za 08u00 – 11u50

Evaluatiedag Za 24/01/26

Docenten : Y. Cappelle

Tweede semester**G. Bestemmingen Gids (2de)**

Periode 27/01/26 tot 30/06/26

Regio Kempen

Evaluatiedag Za 20/06/26

Di 18u00-21u50 & Za 08u00-11u50

Docent : J. Bal

F. Specifieke Gidstechnieken (2de)

Periode 28/01/26 tot 30/05/26

Ma 18u00-21u50

Evaluatiedag Wo 13/05/26

Docenten: J. Vervloesem

H. Project bestemmingen Gids (2de)

Periode 26/01/26 tot 30/06/26

Regio Kempen

Evaluatiedag Za 20/06/26

Wo 18u00-21u50 & Za 08u00-11u50 (occasioneel ook 14u00-17u00)

6.1. Aanwezigheden

Aangezien een belangrijk gedeelte van de evaluatie gebeurt tijdens de lessen, is het belangrijk daar actief aan deel te nemen.

Indien je langdurig afwezig bent, verwittig je het secretariaat. Vermeld de duur van je afwezigheid, reden, je naam en de opleiding en/of module die je volgt.

Elke afwezigheid tijdens een evaluatiemoment moet worden gewettigd door een doktersattest of een attest van de werkgever.

We streven naar stiptheid in het geven en volgen van de lessen. Iedereen moet zich, vaak van zeer ver, verplaatsen om hier te werken of les te volgen. Toch hanteren we de stelregel dat de lessen op tijd beginnen. Vermijd te laat komen! Je stoort zowel de lesgever als de andere cursisten. Ben je toch te laat, kom dan zo stil mogelijk binnen en wacht tot je je materiaal krijgt. Kan je niet tijdig binnenkomen (door werk, kinderen of andere redenen), communiceer dit vooraf aan de lesgever. Iedere lesgever heeft het recht zijn eigen grenzen te stellen. Respecteer deze aub.

6.2. Evaluaties

Spieken tijdens tussentijdse evaluaties, toetsen en eindevaluaties, betekent “niet behaald” op deze evaluatie.

Je bent zelf verantwoordelijk voor het inhalen van taken en evaluaties. Dit betekent dat je zelf informeert bij een medecursist en/of lesgever wat je nog moet indienen of afleggen.

De schriftelijke evaluaties starten stipt. Tot 40 minuten na het startuur van de schriftelijke evaluatie kan je nog beginnen. Je verliest hierdoor beschikbare tijd of mist een onderdeel van de evaluatie. Wie meer dan 40 minuten te laat komt, kan geen evaluatie meer afleggen en zal zijn/haar afwezigheid moeten wettigen om een herkansing te verkrijgen. Bij mondelinge evaluaties mag de leerkracht weigeren het af te nemen indien je een half uur te laat bent.

Zorg steeds bij afwezigheid dat je de lesgever verwittigt voor de aanvang van de evaluatie. Enkel bij VERWITTIGDE en GEWETTIGDE afwezigheid krijg je de kans om je evaluatie in te halen. Je bent zelf verantwoordelijk om de lesgever te contacteren om een datum vast te leggen waarop je de evaluatie kan inhalen. Het attest van afwezigheid wordt ten laatste de 3de dag na het tijdstip van de oorspronkelijk geplande evaluatie ingediend.

6.3. Algemeen

De onderstaande zaken worden niet toegelaten vóór en/of tijdens de les:

- het gebruik van draagbare muziekspelers en GSM tijdens de lessen;
- (Indien je bereikbaar moet blijven in uitzonderlijke gevallen, communiceer je dit aan de lesgever vóór de aanvang van de les.)
- drugs- en alcoholgebruik vóór of tijdens de lessen;
- storend gedrag tijdens de lessen.

Het is aangeraden om tijdens het schooljaar een agenda bij te houden. Hierin kan je alle gemaakte afspraken omtrent evaluaties en taken noteren en nalezen.

7.1. Infomomenten

Tijdens de infomomenten krijg je alle praktische informatie over de opleiding. Je kan er terecht met al je vragen en je kan dadelijk inschrijven.

7.2. Algemene informatiebrochure

Neem zeker de algemene informatiebrochure door met nuttige tips.

7.3. Inschrijving en betaling

Nadat je je voldoende geïnformeerd hebt tijdens de infomomenten, via het secretariaat of de coördinator van de opleiding kan je je inschrijven. Je inschrijving is enkel geldig na betaling. Dat kan je doen met bancontact, kmo-cheques of contant geld.

Meebrengen bij inschrijving:

- identiteitskaart;
- geld voor de betaling van het inschrijvingsgeld, handboeken en reële kosten;
- eventueel: attest vrijstelling inschrijvingsgeld;
- aanvraag en dossier vrijstellingen;
- eventueel attest tweede graad secundair onderwijs;
- eventueel: attest leerprobleem.

Wanneer je bent ingeschreven, ben je klaar om aan de opleiding te beginnen.

7.4. Toelatingsproef en intake

Iedereen moet deelnemen aan de intaketoetsen voor enkele modules. Bovendien zal er met iedereen een intakegesprek plaatsvinden.

De proeven en gesprekken worden afgenomen tijdens de eerste week.

Mee te brengen materiaal voor het afleggen van de proeven: schrijfgerei en rekenmachine.

7.5. Aanvraag vrijstellingen op basis van EVK

Motiveer je aanvraag voldoende en bezorg deze ten laatste op maandag 1 september 2025 aan de contactpersoon toerismeopleidingen via info@edukempen.be.